

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ИНОВАЦИИ В БАНКИРАНЕТО“

ЗА СПЕЦ: „Финанси и иновации“; ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 12 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, в т.ч.:		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	195	-

Изготвили програмата:

1.
(Проф. д-р Ст. Вачков)

2.
(Гл. ас. д-р Пл. Джапаров)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината: Лекционният курс по дисциплината има за цел да формира знания за развитието, систематизацията и особеностите на иновациите на всички равнища в банковата организация.

Предварителни изисквания: Студентите трябва да притежават базисни познания за банковото предприятие, респ. за особеностите на неговите продукти и услуги в ключовите бизнес сфери.

Изграждане на знание и разбиране: След въведението в иновационната проблематика и обзора на иновациите в банкирането се представят различни подходи за тяхното класифициране. Формулирана е първата в българската литература по банков дело дефиниция на феномена „банкови иновации“ и е направена задълбочена оценка на банковия иновационен афинитет. В логическа последователност се разглеждат въпросите за: наложения от дигитализацията дизайн на промяната в банковия бизнес, чийто успех трябва да се гарантира от подходяща иновационна култура, „елегантна“ организационна структура и клиентско центрирани бизнес процеси. Анализират се банковата стойностна оферта и решенията за нейното оптимизиране в основните сфери на банкирането. Специално внимание се отделя на трансформацията на банковия бизнес в посока от продуктова дистрибуция към социална комуникация, която променя парадигмата за класическите измерения на банковата маркетингова политика. Популяризира се оживената дискусия за конкуренцията между банките и иновативните компании (FinTechs и BigTechs) и за вариантите за коопериране между тях като нейна алтернатива.

Приложение на знанията и уменията: Въз основа на придобитите знания студентите формират умения за: открояване на основните етапи от еволюцията на иновациите в банкирането; дефиниране на адекватна стратегия за иновиране (дигитализиране) на банковия бизнес и за нейното организационно (структурно и процесно) „абсорбиране“; обосновка на подходи за създаване на подходящи продукти и услуги в основните бизнес сфери на банкирането; избор на оптимален обслужващ микс; анализ на конкуренцията и на възможностите за нов тип коопериране между основните участници във финансовата търговия и др.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: Придобитите знания и умения се разширяват с изучаване на дисциплините: „Иновации и финансови кризи“ и „Регулиране на финансовите иновации“.

Придобиване на ключови компетентности: При обучението по дисциплината по-важните компетентности, които студентите придобиват, са: предприемачески, цифрови и многоезикови.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. Въведение в иновационната проблематика		5	3	
1.1.	Подходи за дефиниране и видове иновации			
1.2.	Развитие и класификация на иновациите в банковото дело			
ТЕМА 2. Иновациите в банките - между скептицизма и необходимостта от промяна		5	3	
2.1.	Причини за иновационния антагонизъм на банките			
2.2.	Иновациите - двигател на банковия бизнес			
ТЕМА 3. Позициониране и оценка на банковата иновационна нагласа		5	3	
3.1.	Типизиране на иновационното поведение			
3.2.	Бариерите пред иновациите в банкирането			
3.3.	Бъдещите иновационни приоритети			
ТЕМА 4. Дизайнът на дигиталната промяна		5	3	
4.1.	Стратегически акценти към иновациите на бъдещето			
4.2.	Бизнес моделите на бионичното банкиране			
4.3.	Иновационната култура в банкирането			
ТЕМА 5. Организационни аспекти на банковите иновации		5	4	
5.1.	Приоритети и варианти за организационно позициониране			
5.2.	Екипна организация на иновациите			
5.3.	Акценти върху процесните иновации			
ТЕМА 6. Стойностната оферта – функционалност и комплексни ползи		5	4	
6.1.	Диагностика на „обещаната” полза			
6.2.	Възможности за оптимизиране на стойностното предложение			
ТЕМА 7. От продуктова дистрибуция към социална комуникация		5	4	
7.1.	Мобилното банкиране – парични сделки в нов контекст			
7.2.	Съдбата на банковите филиали			
7.3.	Social Banking – „продукт” и „двигател” на иновациите			
7.4.	В търсене на оптималния микс			
ТЕМА 8. Новите технологии в служба на банките		5	3	
8.1.	Възможностите на изкуствения интелект			
8.2.	Ролята на облачните изчисления			
8.3.	Потенциалът на блокчейн технологията			
ТЕМА 9. Финансовите иновации – между конкуренцията и партньорството		5	3	

9.1.	Класификация, интереси и предимства на иновативните компании (FinTechs, BigTechs, телекоми и др.).			
9.2.	От конкуренция към партньорство – нови форми на всеобщо финансово предлагане			
	Общо:	45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	2	60
1.2.	Практически казус	1	40
	Общо за семестриалното оценяване:	3	100
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	95
	Общо за сесийното оценяване:	1	95
	Общо за всички форми на контрол:	4	195

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината в платформата за електронно обучение на ИУ – Варна.
2. Вачков, Ст. (2023). Кризисни рефлексии върху финансовото здраве на банковите клиенти. // Киров, Ст., Ст. Вачков, Л. Георгиев, М. Моравенов, Д. Рафаилов, Д. Петров, Л. Найденов, Н. Вълканов. *Covid-19 рефлексии върху финансовата стабилност*. Варна: Наука и икономика, 259 с. (глава пета, сс. 118-166).
3. Вачков, Ст. (2020). COVID-19 и „новата нормалност” в банковото регулиране. // *Икономиката на България и Европейския съюз: финанси, счетоводство, финансов контрол*, София: Издателски комплекс – УНСС, сс. 7-38.
4. Рафаилов, Д., Ст. Вачков, Л. Георгиев, Ст. Киров, Н. Вълканов, Кр. Найденова, Пл. Джапаров (2020). *Финансовата инфраструктура – състояние, проблеми, иновационен потенциал*. Варна: Наука и икономика, 309 с. (глави трета и четвърта, сс. 84-163).
5. Вачков, Ст. (2021). Пандемични рефлексии върху продуктите иновации в банкирането. // *Сборник доклади от Тринадесета научно-приложна конференция с международно участие “Инвестиции в бъдещето'2021”*, Варна, 2021, сс. 47-54.
6. Vachkov, S. (2022). Customer Centricity and Product Innovation in Banking. *Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series*, 11(2), pp. 3-12.
7. Vachkov, S. (2023). On the Post-Crisis Challenges to Banking. // *Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series*, 12 (1), pp.11-20.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Вачков, Ст. (2015). *Иновациите – новата нормалност в банкирането*. Варна: Наука и икономика, 228 с.
2. Вачков, Ст. (2016). Дигитални рефлексии върху банковата организация. // *Годишник на ИУ*, т. 88, 2016, Варна: Наука и икономика, с. 129-230.
3. Вачков, Ст. (2016). Дигитализацията на банкирането – реалност без алтернатива. // Вачков, Ст. (научен редактор), Л. Георгиев, Д. Рафаилов, Л. Найденов, Св. Герчева, Ат. Камеларов, Н. Вълканов (2016). *Финансовата наука в ИУ-Варна - борба с превратностите на времето*. Варна: Наука и икономика, 370 с.
4. Dzhararov, P. (2020). Application of Blockchain and Artificial Intelligence in Bank Risk Management. *Economics and Management* [Икономика и управление], Blagoevgrad : South-Western University Neofit Rilski, 17 (1), 43-57.
5. Джапаров, П. (2019). Приложение на облачните изчисления в банкирането. България на регионите 2019: Фискална политика, глобализация и икономически растеж: предизвикателства и перспективи на устойчивото развитие: *Международна научно-практическа конференция, ВУАРР*, 22 ноември 2019 : Сборник с доклади, Пловдив: Акад. изд. Талант, 2019, 533 – 540

Март 2024